

Lekcija 6

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Ovaj projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije. Sadržaj ove publikacije odražava isključivo stavove autora publikacije te Europska komisija ne može biti odgovorna za uporabu sadržanih informacija.

Čitav sadržaj, ukoliko nije eksplicitno navedeno drugačije, vlasništvo je *lernu.net* i objavljen je pod licencom [Creative Commons Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 4.0 međunarodna](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

<https://lernu.net/instruado?lang=hr>

▼ Gramatika

Iskazivanje želje.

Nastavak **-u** ne koristi se samo u direktnim zapovijedima, već i u zavisno-složenim rečenicama koje u glavnoj rečenici imaju zapovjedni ili željni glagol (deziri - željeti, voli - htjeti, postuli - zahtjevati itd.), a vezane su veznikom **ke**:

Mi deziras, ke vi lernu. = Želim da učiš.

La patro volas, ke mi iru. = Otac hoće da idem.

je

Prijedlog **je** tzv. džoker-prijedlog. Nema točno određeno značenje, već se koristi tamo gdje niti jedan drugi prijedlog ne odgovara. Često se koristi u izražavanju vremena:

Je kioma horo vi venos? = U koliko sati ćeš doći?

Je la kvina horo. = U pet sati. (Uočite da se za sate koriste redni brojevi.)

farti

Ovaj glagol koristi se u izrazu:

Kiel vi fartas? = Kako si?, Kako ste?

-eg-

Sufiks **-eg-** se koristi za tvorbu uvećanica:

librego = knjižurina

bonega = odličan, odlična, odlično

varmega = vruć, vruća, vruće

homego = ljudina

belega = divan (divna, divno), krasan (krasna, krasno)

-et-

Sufiks **-et-** se koristi za tvorbu umanjjenica:

libreto = knjižica

varmeta = mlak, mlaka, mlako

beleta = ljepuškast, ljepuškasta, ljepuškasto

hometo = čovječuljak

-iĝ-

Sufiks **-iĝ-** znači postati onakvim kako određuje korijen riječi:

ričiĝi = obogatiti se

trankviliĝi = smiriti se

resaniĝi = ozdraviti

geedziĝi = vjenčati se

▼ Blok 25 (školski sati 49-50)

Ciljevi učenja

- učiti nove afikse **-ET-** i **-EG-**
- ponoviti gramatiku iz prethodnih lekcija
- vježbati slušno razumijevanje

Potrebna nastavna sredstva

- Računalo za emitiranje zvuka

Pripreme

- Vježba **M1**
- Vježba **M2**
- Vježba **M3**
- Odgovori **M4**
- Vježba **M5**
- Odgovori **M6**
- Vježba **M7**
- Kopije **M8**
- Kopije **M9**

Nove riječi

ridi = smijati se

rideti = smiješiti se

troviĝi = nalaziti se

Plan učenja

10 min Razdijelite vježbu **M1**. Koristite slike za objašnjenje vježbe i značenje sufiksa **-ET-** i **-EG-**. Dio "Učini to sam" radi svaki učenik pojedinačno, vaš je zadatak kontrolirati odgovore.

10 min Razdijelite **M2**. Zamolite učenike da stvore rečenice sa sufiksima **-ET-** i **-EG-**.

5 min Pauza za nejezičnu igru

20 min Razdijelite **M3**. Poslušajte tekst **1**, slušajte zajedno dijalog dvaput.

Učenik mora izabrati ispravan izbor po tome što se događa u dijalogu: je li riječ o hrani, fotografiji ili školi (ispravan odgovor je B). Zatim oni slušaju dijalog ponovno i završavaju rečenice.

Odgovori su u **M4**.

10 min Pauza

10 min Razdijelite **M5**. Zamolite učenike da dodaju sufikse **-ET-** i **-EG-** onako kako ima smisla u rečenici.

Odgovori su u **M6**.

10 min Razdijelite **M7**. Svaki učenik neka napravi tri rečenice koristeći nekoliko riječi iz okvira. Mogu koristiti više od jedne u svakoj rečenici.

5 min Pauza za nejezičnu igru

5 min Pjevajte pjesmu **M8** zajedno 2-3 puta.

Zadajte domaću zadaću.

dometo

domo

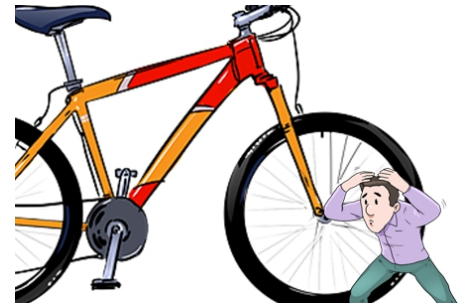
domego

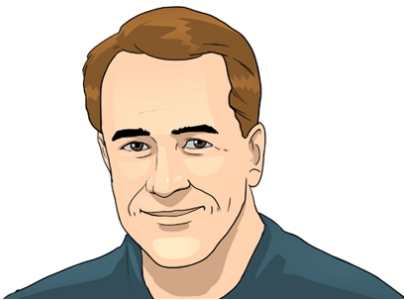
bicikleta

biciklo

biciklego

rideti

ridi

ridegi

Učinite to sami.

<

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

-

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

>

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

M2 Vježba

Oblikujte ispravnu riječ pomoću sufiksa **-et-** ili **-eg-**.

malgranda kapo	→	kapeto
granda piedo	→	piedego
malgranda domo	→	
granda fiŝo	→	
granda muro	→	
malgranda botelo	→	
malgranda papero	→	
granda ĉambro	→	
malgranda piedo	→	
granda vendejo	→	
granda kapo	→	
malgranda libro	→	

M3 Vjeŝba

Posluŝajte diŝalog dvaput. Izaberite ispravan odgovor.

Ivo kaj Peter parolas pri ...

a) manĝoj

b) fotoj

c) lernejo

Ivo Ho, kiom granda foto! Kiu estas tiuj homoj sur ĝi?

Peter Sur la _____ troviĝas mi, miaj gepatroj kaj miaj gefratoj.

Ivo Kiu fotis ĝin?

Peter Unu _____, kiu loĝas en urbocentro.

Ivo Ĉu li bone laboras?

Peter Jes, lia _____ estas ĉiam tre bona, _____.

Ivo Ĉu ankaŭ tiujn ĉi etajn fotojn li faris?

Peter Kompreneble, li faris multajn. Jen, vidu, li sendis ilin al ni ankaŭ per interreto.

Ivo _____. La knabino sur la foto, kiu _____, havas tre simpatian vizaĝon.

Peter Ŝi estas mia fratino. Ŝi havas _____ kaj ŝi ŝatas kanti.

Ivo Kion havas la knabeto en la manoj?

Peter Mi _____. Tio okazis antaŭ longa tempo.

Ivo Mi ĝojas, ke vi montris al mi la fotojn. Kiam mi venos hejmen, ankaŭ mi serĉos _____.

Peter Bonege! Certe ili plaĉos al ĉiuj.

- Ivo** Ho, kiom granda foto! Kiuj estas tiuj homoj sur ĝi?
- Peter** Sur la **grandega foto** troviĝas mi, miaj gepatroj kaj miaj gefratoj.
- Ivo** Kiu fotis ĝin?
- Peter** Unu **fotisto**, kiu loĝas en urbocentro.
- Ivo** Ĉu li bone laboras?
- Peter** Jes, lia **laboro** estas ĉiam tre bona, **bonega**.
- Ivo** Ĉu ankaŭ tiujn ĉi etajn fotojn li faris?
- Peter** Kompreneble, li faris multajn. Jen, vidu, li sendis ilin al ni ankaŭ per interreto.
- Ivo** **Interese**. La knabino sur la foto, kiuridetas, havas tre simpatian vizaĝon.
- Peter** Ŝi estas mia fratino. Ŝi havas **belegan voĉon** kaj ŝi ŝatas kanti.
- Ivo** Kion havas la knabeto en la manoj?
- Peter** Mi **ne scias**. Tio okazis antaŭ longa tempo.
- Ivo** Mi ĝojas, ke vi montris al mi la fotojn. Kiam mi venos hejmen, ankaŭ mi serĉos **malnovajn fotojn**.
- Peter** Bonege! Certe ili plaĉos al ĉiuj.

M5 Vjeŝba

Dodajte ispravan element **-et-**, **-eg-**.

La fotisto faras tre bonajn fotojn. Li laboras bon_____e.

Ivo sur la foto ridas, sed Ana nur rid_____as.

Ho, kiel long_____a leciono hodiaŭ! Mi volas jam iri hejmen.

Donu al mi la malgrandan paper_____on, kiun vi havas en la mano.

En nia strato oni malfermis novan malgrandan vendej_____on.

Vi havas vere malnov_____an aŭton. Ĉu ĝi ankoraŭ funkcias?

Ho, la kafo estas ankoraŭ varm_____a! Oni kuiris ĝin antaŭ du minutoj.

Marko ne volas manĝi multe. Li manĝ_____os iom.

La ruĝa aŭto estas la plej rapida el ĉiuj. Ĝi estas rapid_____a.

Rigardu, kia fort_____ulo! Ankaŭ mi volas tian forton.

M6 Odgovori

La fotisto faras tre bonajn fotojn. Li laboras bone**ge**.

Ivo sur la foto ridas, sed Ana nur rid**et**as.

Ho, kiel long**ega** leciono hodiaŭ! Mi volas jam iri hejmen.

Donu al mi la malgrandan paper**et**on, kiun vi havas en la mano.

En nia strato oni malfermis novan malgrandan vende**jet**on.

Vi havas vere malnov**ega**n aŭton. Ĉu ĝi ankoraŭ funkcias?

Ho, la kafo estas ankoraŭ varm**ega**! Oni kuiris ĝin antaŭ du minutoj.

Marko ne volas manĝi multe. Li manĝ**et**os iom.

La ruĝa aŭto estas la plej rapida el ĉiuj. Ĝi estas rapid**ega**.

Rigardu, kia fort**eg**ulo! Ankaŭ mi volas tian forton.

M7 Vježba

Napišite tri rečenice s nekima od sljedećih riječi. Pazite na nastavke **-j** i **-n**.

bonega	paperetoj	varmetajn
rapidegan	fortegaj	ridetas
ridegas	manĝeti	

Mi sidas

Mi sidas kaj mi skribas,

en mia lernoĉambro,

Saluton, geamikoj!

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Mi havas lernolibrojn

sur mia skribotablo.

Mi sportas kaj laboras.

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Melodija: [YouTube](#)

M9 Domaća zadaća

Napišite kratku priču. Upotrijebite rečenice ispod kao početke vaših rečenica.

Ču vi aūdis, ke...

Per la nova biciklo volas Marko...

Iam li veturos...

Li ne scias, kiom...

Napravi rečenice pomoću računala. Stvorite 5 rečenica svakodnevno: prevedite ih i napišite ih ako su ispravne.

▼ Blok 26 (školski sati 51-52)

Ciljevi učenja

- upoznati sufiks **-IĜ-** koji označava prijelaz stanja
- koristiti sufiks **-IĜ-** s elementom **pli**
- ponoviti tablične riječi
- upoznati esperantske poslovice

Potrebna nastavna sredstva

- Računalo za emitiranje zvuka

Pripreme

- Vježba **M10**
- Vježba **M11**
- Vježba **M12**
- Odgovori **M13**
- Vježba **M14**
- Kopije **M15**
- Kopije **M16**

Plan učenja

20 min Razdijelite **M10**. Koristite slike za objašnjenje vježbe i značenje sufiksa **-IĜ-**: objekt dobiva novo svojstvo. Učenik stvara riječi iz slagalice i prevodi ih.

5 min Pauza za nejezičnu igru

20 min Razdijelite **M11**. Zamolite učenike da stvore glagole sa sufiksom **-IĜ-**. U početku im pomognite te objasnite da element **pli** može biti korišten (**pliboniĝis**, **plivarmiĝis** itd.)

10 min Pauza

20 min Razdijelite **M12**. Slušajte Zvuk **2**. Odgovori su u **M13**.

5 min Pauza za nejezičnu igru

15 min Razdijelite **M14**. Zamolite učenike da nađu ispravne odgovore na pitanja. Zatim ih podijelite u parove i zamolite da igraju dijaloge.

5 min Pjevajte pjesmu **M15** zajedno 2-3 puta.

Zadajte domaću zadaću.

M10 Vježba

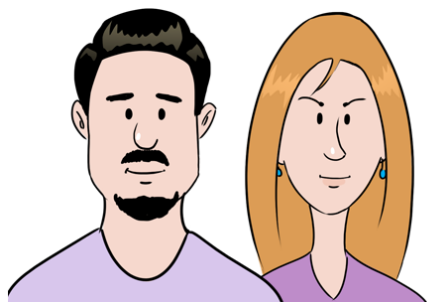

varma kafo

La kafo malvarmiĝas.

malvarma kafo

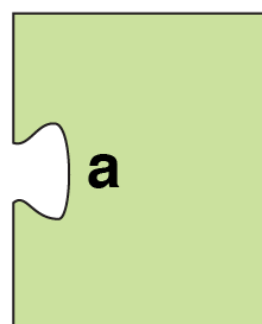
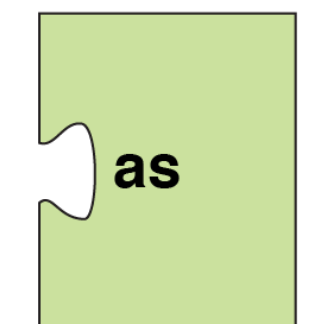
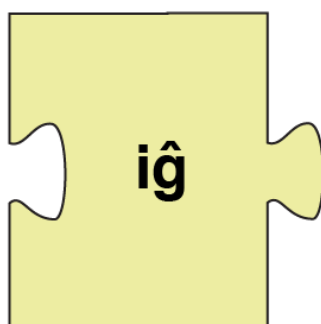
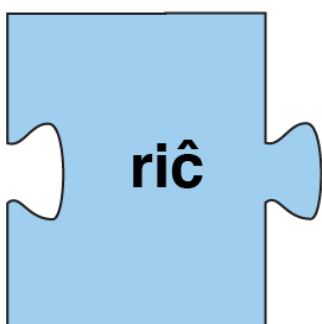
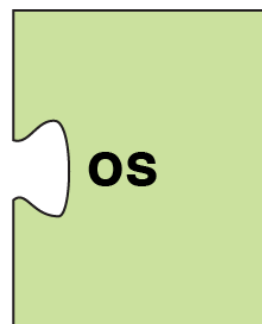
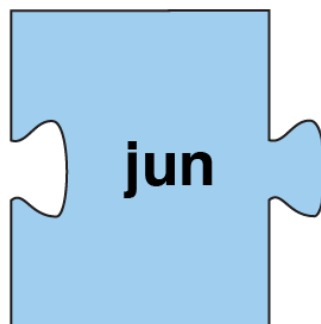
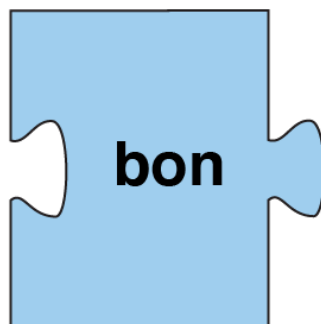
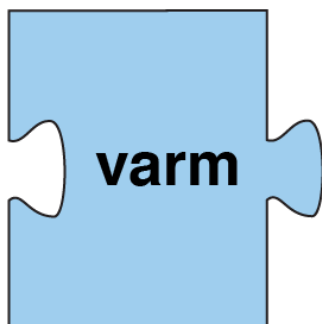
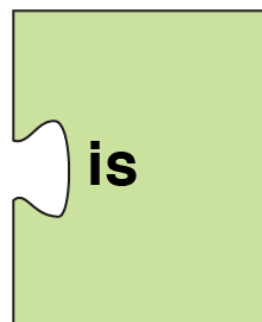
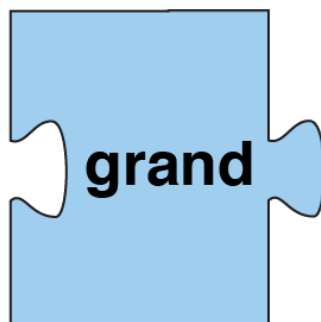
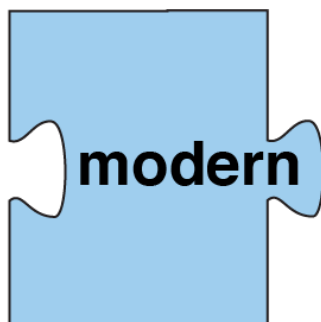
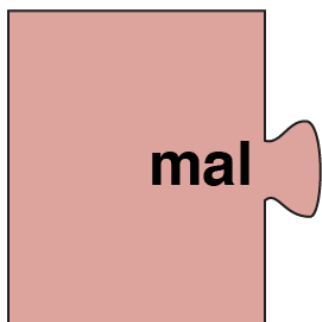
junaj geedzoj

La geedzoj maljuniĝas.

maljunaj geedzoj

Stvorite riječi iz dijelova slagalice te ih prevedite na svoj jezik.

M11 Vjeŝba

Dodajte ispravan glagol sa sufiksom **-iĝ-**.

bona	→	boniĝis
La afero estis malbona. Sed nun ĝi estas bona.	→	La afero iĝis bona. La afero _____.
La metodoj de laboristoj estis malmodernaj. Sed nun ili estas modernaj.	→	La metodoj iĝis modernaj. La metodoj _____.
Marko estis maltrankvila. Sed nun li estas trankvila.	→	Marko iĝis trankvila. Marko _____.
pli bona	→	pliboniĝis
La vojo estis mallonga. Sed nun ĝi estas pli longa.	→	La vojo iĝis pli longa. La vojo _____.
Interreto estis malrapida. Sed nun ĝi estas pli rapida.	→	Interreto iĝis pli rapida. Interreto _____.
La voĉoj estis malfortaj. Sed nun ili estas pli fortaj.	→	La voĉoj iĝis pli fortaj. La voĉoj _____.

M12 Vjeŝba

Posluŝajte zvuĉni prilog s raznim esperantskim poslovicama te dodajte nedostajuće rijeĉi.

Amiko de _____ estas ankaŭ amiko.

Amo estas forta, sed mono _____.

Ĉiu _____ estas malfacila.

Edzo kaj _____ estas nur unu.

Fino bona, _____ bona.

_____ demando, tia respondo.

Mi hejme sidis, _____ vidis.

Plej bone _____, kiu laste ridas.

Pli bona estas _____, ol nenio.

Rapidu _____.

M13 Odgovori

Amiko de **amiko** estas ankaŭ amiko.

Amo estas forta, sed mono **pli forta**.

Ĉiu **komenco** estas malfacila.

Edzo kaj **edzino** estas nur unu.

Fino bona, **ĉio** bona.

Kia demando, tia respondo.

Mi hejme sidis, **nenion** vidis.

Plej bone **ridas**, kiu laste ridas.

Pli bona estas **io**, ol nenio.

Rapidu **malrapide**.

M14 Vjeŝba

Poveŝite pitanja s odgovorima. Zatim glumite u dvoje.

Ĉu la interreto estas daŭre malrapida?	Ĉar mi volas vidi novajn fotojn de Julia, sed ŝi ne volas montri ilin al mi.
Kiam vi parolis kun la knabino?	Mi ne scias, al kiu. Eble al iu amiko.
Kiel malpleniĝis la botelo?	Ĉar mi manĝis kukon.
Kial vi malpuriĝis?	Ne, ĝi jam plirapidiĝis. Mi povas nun labori de hejmo kaj mi ne devas ĉiutage iri en laborejon.
Kien vi volas veturi?	Ĉiajn, nur kriminalajn ne.
Kial vi koleriĝis?	Mi forgesis fermi ĝin kaj ĝi falis.
Al kiu Marko montris malnovajn fotojn?	Ĉien, ĉar mi ŝatas viziti novajn lokojn.
Kiajn filmojn vi ŝatas rigardi?	Mi neniam parolis kun ŝi, ĉar mi ne konas ŝin.

Mi ŝatas

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melodija: adaptacia francuske pjesme Frère Jacques (Bratac Jacques)

M16 Domaća zadaća

Dodajte ispravan element **mal, et, ul, eg, ge, ebl, ind, ej, in, ist, re**. Svaki element neka bude upotrijebljen samo jednom.

Frato kaj fratino estas _____ fratoj.

Bonvolu _____ doni al mi mian libron.

Lernantoj havas novan instru _____ inon.

La infano ludas en infanĉambro kun aŭt _____ oj.

Ivo ne plu estas _____ forta. Li jam fortiĝis.

Mi ege ĝojas, ĉar mi ricevis leg _____ an libron.

Mi ne povas legi, kion vi skribis! Vi skribas neleg _____ e!

Kiel grand _____ a domo! Por mi sufiĉas malpli granda domo.

Kian homon vi konas? Tre bonan homon. Bon _____ on.

En urbocentro mi aĉetis 3-ĉambran loĝ _____ on.

Tie laboras la plej bona kuirist _____ o, kiun mi konas.

Napravi reĉenice pomoĉu raĉunala. Stvorite 5 reĉenica svakodneвно: prevedite ih i napiŝite ih ako su ispravne.

Rjeŝenje:

Frato kaj fratino estas **ge**fratoj.

Bonvolu **re**doni al mi mian libron.

Lernantoj havas novan instru**ist**inon.

La infano ludas en infanĉambro kun aŭt**te**oj.

Ivo ne plu estas **mal**forta. Li jam fortiĝis.

Mi ege ĝojas, ĉar mi ricevis leg**ind**an libron.

Mi ne povas legi, kion vi skribis! Vi skribas neleg**eble**!

Kiel grand**ega** domo! Por mi sufiĉas malpli granda domo.

Kian homon vi konas? Tre bonan homon. Bon**ul**on.

En urbocentro mi aĉetis 3-ĉambran loĝ**ej**on.

Tie laboras la plej bona kuirist**ino**, kiun mi konas.

▼ Blok 27 (školski sati 53-54)

Ciljevi učenja

- da -IĜ- može biti dodan glagolima (fermi – fermiĝi)
- upoznati nove afikse -UL- i -IND-
- vježbati razumijevanje pročitano

Potrebna nastavna sredstva

- Računalo za emitiranje zvuka

Pripreme

- Vježba **M17**
- Vježba **M18**
- Odgovori **M19**
- Vježba **M20**
- Odgovori **M21**
- Vježba **M22**
- Kopije **M23**
- Kopije **M24**

Plan učenja

20 min Razdijelite **M17**. Uz pomoć slagalice (pazla) objasniti sufiks **-IĜ-** na ploči: objekt prelazi u novo stanje. Do sada smo dodavali sufiks **-IĜ-** samo pridjevima (*bona – boniĝis, granda – grandiĝis...*). Tako subjekt stječe novo svojstvo. Sada ćemo dodati **-IĜ-** glagolima: Tada on znači prijelaz u novo stanje.

Učenici rade grupno i stvaraju riječi iz dijelova slagalice te ih prevode na svoj jezik.

Primjeri:

La pordo MAL-FERM-IĜ-IS

La domo RE-FERM-IĜ-IS

La urbo RE-NOM-IĜ-OS

La amiko NOM-IĜ-AS

Li RE-MONTR-IĜ-AS

5 min Pauza za nejezičnu igru

20 min Razdijelite **M18**. Zamolite učenike da ispune prazna mjesta ispravnom riječi s **-IĜ-**. Pobrinite se da učenici razumiju značenje riječi u kutiji.

Odgovori su u **M19**.

10 min Pauza

10 min Razdijelite **M20**. Podijelite učenike u parove. Svaka grupa neka poreda komade dijaloga u ispravan redosljed.

Možete podsjetiti učenike o sufiksima **-UL-** i **-IND-** koje su vježbali u zadnjoj vježbi.

Odgovori su u **M21**.

10 min Razdijelite **M22**.

5 min Pauza za nejezičnu igru

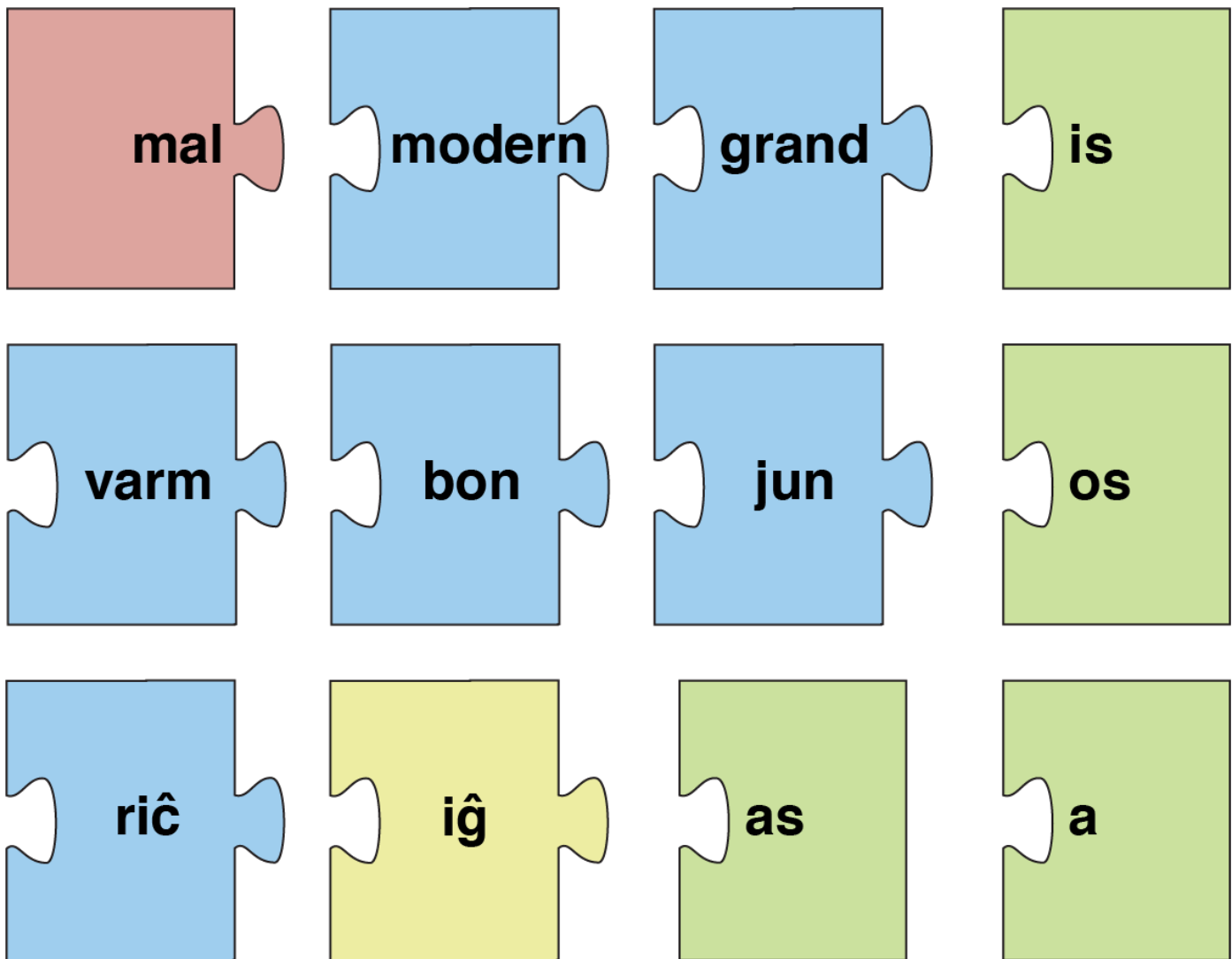
15 min Parovi koji su stavili **M20** u ispravan redosljed, sada igraju dijalog. Zatim izaberite jednu grupu i zamolite ih da predstave dijalog pred razredom koji kontrolira njihove odgovore.

5 min Vratite se na pjesmu **M23** iz lekcije 5. Zamolite učenike da prevedu pjesmu i pjevaju je 2-3 puta.

Zadajte domaću zadaću.

M17 Vježba

Stvorite riječi iz dijelova slagalice te ih prevedite na svoj jezik.

M18 Vjeŝba

Ispunite prazna mjesta ispravnim glagolom: **fermiĝos**, **alinomiĝis**, **fariĝis**, **aŭdiĝas**, **sidiĝu**, **malpleniĝis**, **finiĝos**, **troviĝas**, **malfermiĝis**, **nomiĝas**, **montriĝis**.

Mi aŭdis, ke la pordo de la ĉambro _____ kaj iu eniris.

La kultura filmo komenciĝos je la kvina horo kaj _____ je la sepa horo.

En la jaro 1868 (mil okcent sesdek ok) la japana urbo Edo _____ al Tokio.

Pardonu, ĉu vi povas diri al mi, kie _____ iu hotelo?

Saluton, mi _____ Petro kaj mi havas dek jarojn.

Tra la fenestro _____ forta voĉo de iu knabino.

Post dek minutoj _____ la vendejo kaj ni ne plu povos aĉeti manĝon.

_____, ke li neniel povos viziti Germanion.

Ne staru tie! _____ kaj trankvile trinku kun ni kafon aŭ sukron.

Ivo _____ ruĝa, kiam la simpatia knabino ridetis al li.

La tago finiĝis kaj la stratoj _____. Neniu homoj plu estis videblaj.

M19 Odgovori

Mi aŭdis, ke la pordo de la ĉambro **malfermiĝis** kaj iu eniris.

La kultura filmo komenciĝos je la kvina horo kaj **finiĝos** je la sepa horo.

En la jaro 1868 (mil okcent sesdek ok) la japana urbo Edo **alinomiĝis** al Tokio.

Pardonu, ĉu vi povas diri al mi, kie **troviĝas** iu hotelo?

Saluton, mi **nomiĝas** Petro kaj mi havas dek jarojn.

Tra la fenestro **aŭdiĝas** forta voĉo de iu knabino.

Post dek minutoj **fermiĝos** la vendejo kaj ni ne plu povos aĉeti manĝon.

Montriĝis, ke li neniel povos viziti Germanion.

Ne staru tie! **Sidiĝu** kaj trankvile trinku kun ni kafon aŭ sukron.

Ivo **fariĝis** ruĝa, kiam la simpatia knabino ridetis al li.

La tago finiĝis kaj la stratoj **malpleniĝis**. Neniu homoj plu estis videblaj.

M20 Vjeŝba

Podijelite se u parove te stavite diŝalog u ispravan redosljed. Zatim neka uĉenici glume diŝaloge.

1	Saluton, kial vi tiom ridas?
2	Ho, pardonu. Mi ridas, ĉar mi legas libron.
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Tio povas esti leginda libro. Sed kio estas tiel ridinda?

Kian libron?

Jes. Kaj la bedaŭrindaj lokuloj restis sen tagmanĝo.

Ridinda estas tio, ke iam li vizitis interesan lokon. Kun lokuloj li volis paroli pri tio, kiel ili vivas. Sed ili volis kuiru kaj manĝi lin.

En nokto, kiam ĉiuj aliaj dormis, li rapidege veturis hejmen.

Li bone faris. Homoj ne estas tre manĝindaj.

Ho! Manĝi! Ĉu vere?! Kaj kiel ĉio finiĝis?

Interesan. Ĝi estas pri homo, kiu ŝatas vojaĝi. Li vizitas ĉiam novan vidindan lokon kaj parolas kun lokuloj.

M21 Odgovori

1	Saluton, kial vi tiom ridas?
2	Ho, pardonu. Mi ridas, ĉar mi legas libron.
3	Kian libron?
4	Interesan. Ĝi estas pri homo, kiu ŝatas vojaĝi. Li vizitas ĉiam novan vidindan lokon kaj parolas kun lokuloj.
5	Tio povas esti leginda libro. Sed kio estas tiel ridinda?
6	Ridinda estas tio, ke iam li vizitis interesan lokon. Kun lokuloj li volis paroli pri tio, kiel ili vivas. Sed ili volis kuiri kaj manĝi lin.
7	Ho! Manĝi! Ĉu vere?! Kaj kiel ĉio finiĝis?
8	En nokto, kiam ĉiuj aliaj dormis, li rapidege veturis hejmen.
9	Li bone faris. Homoj ne estas tre manĝindaj.
10	Jes. Kaj la bedaŭrindaj lokuloj restis sen tagmanĝo.

M22 Vjeŝba

Sastavite ispravne reĉeniĉne dijelove. Prevedite sastavljene reĉenice na vaŝ jezik.

Ni helpos ĉiel...	...ĉiutage je la oka horo.
Lernejo komenciĝas...	...la lastan kukon.
Jen via sidloko,...	...ĉar tio estas senpaga.
Vi devas pagi neniom,...	...al la malriĉa knabo.
Neniu volas preni...	...bonvolu sidiĝi.

JoMo: Hej, belulineto!

Hej, belulineto,

Diru al mi-i-i

Ĉu vi volas min?

Kiam mi vidis vin sur la strat'

De mia kor' plifortigis bat'

Vi 'stas bela, ĉarma knabin'

Diru nun finfine ĉu vi volas min?

Nur gravas,

Nur gravas la amo ...

M24 Domaća zadaća

Napravite tri rečenice koristeći više riječi od sljedećih riječi. Možete koristiti istu riječ u jednoj rečenici više puta. Možete dodati i druge riječi.

primjer:

En la **strato troviĝas granda domo.**

UL	IND	EJ	IĜ	MAL
TROV	STAR	HAV	DOM	JUN
NOKT	GRAND	NAZ	PIED	DON
RIĈ	LOĜ	KNAB	VIZIT	

Napravi rečenice pomoću računala. Stvorite 5 rečenica svakodnevno: prevedite ih i napišite ih ako su ispravne.

▼ Blok 28 (školski sati 55-56)

Ciljevi učenja

- ponoviti tablične riječi
- vježbati govorenje u simulaciji stvarne situacije (skeč)

Potrebna nastavna sredstva

- Računalo za emitiranje zvuka

Pripreme

- Zvukovi **1, 2**
- Kopije **M25**
- Kopije **M26**
- Kopije **M27**
- Kopije **M28**

Plan učenja

20 min Podijelite dijalog **M25**.

Podijelite učenike u parove i zamolite ih da čitaju dijalog i prevedu ga. Zamolite jedan par da glasno čita dijalog i prevodi ga redak po redak. Pomažite im kod prevođenja, ako je potrebno. Zatim zamolite drugi par da glumi dijalog bez da ga ponovno prevodi. Ako ostane vremena, možete zamoliti i slijedeći par da glumi dijalog.

5 min Pauza za nejezičnu igru

15 min Podijelite razred u tri grupe. Zamolite svaku grupu da napiše što je moguće više rečenica u pet minuta. U svakoj rečenici jedna grupa koristi riječi s **ĈI-** (**ĉiu, ĉiuj, ĉiun, ĉiujn, ĉio, ĉion, ĉia, ĉie, ĉien, ĉian**), druga riječi s **I-** (**iu, iun, iuj, iujn, io, ion, ie, iel, ia, ian, iel, iam**) a treća riječi s **NENI-** (**neniu, nenio, neniun, nenion, neniarn, neniell, neniom, nenia, nenian, neniajn, nenie, nenien**). Nakon toga svaka grupa čita na glas po jednu rečenicu, a druga grupa prevodi i ispravlja. Pobjeđuje grupa koja otkrije najviše grešaka drugih grupa.

5 min Pjevajte pjesmu **M26** zajedno 2-3 puta.

10 min Pauza

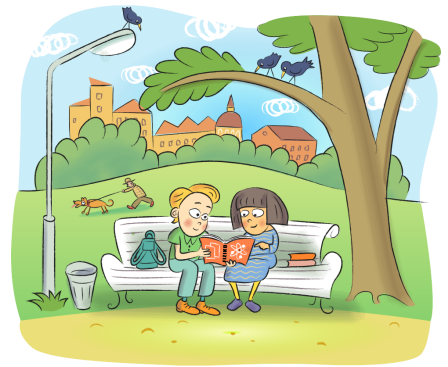
10 min Igrajte još jednu igru s tabličnim riječima. Podijelite učenike u dvije grupe. Svaka grupa treba napisati što je moguće dulju rečenicu sa što više tabličnih riječi, na primjer: **En kiu lernejo iuj lernantoj neniarn bone lernas kaj iuj lernantinoj, kiujn ni ne ĉiam vidas, ŝatas kanti iujn malnovajn kantojn kaj saluti ĉiujn sur ĉi tiu strato...**

Grupe imaju tri minute da napišu rečenice nakon čega ih čitaju na glas, a druga grupa prevodi i broji koliko je ispravno upotrijebljenih tabličnih riječi u rečenici.

30 min Podijelite skeč **M27**. Formirajte četveročlane grupe i zamolite ih da uvježbaju skeč.

Zadajte domaću zadaću.

- Boris** Saluton. Mi vidis vin en la parko hodiaŭ. Iun vi volis revidi. Kiun?
- Marta** Mi trankvile sidiĝis en parko dum bela tago.
- Boris** Mi volis saluti vin, sed mi tre rapidis. Mi havos ekzamenon en lernejo.
- Marta** Aha, vi devas nun lerni, ĉar vi ne lernis antaŭe. Kiujn ekzamenojn vi havas?
- Boris** Pri fiziko kaj nia lingvo.
- Marta** Tiujn lernobjektojn vi ŝatas, pri ili vi bone sukcesos. Mi esperas ke vi foje trovos tempon por instrui min pri fiziko.
- Boris** Jes, tion mi faros.
- Marta** Bone, mia sciulo. Ĝis revido.

Mi ŝatas

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melodija: adaptacia francuske pjesme Frère Jacques (Bratac Jacques)

Roloj: Marko, Ana, malbona persono/ŝtelisto, policisto

Krimo surstrate

Ana Saluton Marko, kien vi iras?

Marko En la vendejon. Mi devas aĉeti manĝojn por miaj gepatroj.

Ana Ankaŭ mi iras tien. Ni iru kune.

Marko Kun ĝojo mi iros kun vi. Ni povos multe paroli pri niaj geamikoj en la lernejo.

Ana Ĉu vi aŭdis ke iu knabo batis Marta-n , ĉar ŝi ne volis doni al li monon, kiun ŝi havis por aĉeti tagmanĝon?

Marko Mi la unuan fojon aŭdas tion nun de vi.

Malbonulo (alvenas kaj forprenas de Marko lian saketon kun mono)

Saluton! Mi ankaŭ devas aĉeti ion, kion mi ŝatas, kaj ĉar mi ne havas monon, mi prenis ĝin de vi. Ĉu ne bone?

Marko Neniu povas forpreni aferojn de aliaj homoj. Redonu al mi la saketon.

Malbonulo He, tio nun estas mia saketo kaj mi ne volas redoni ĝin.

Ana Se vi ne redonos, mi vokos policiston. Jen li iras sur la strato.

Malbonulo Ĝis revido. Mi nun rapidas.

Li kuras for)

Ana (krias)

Policisto, policisto!

(kaj ŝi kuras post la Malbonulo)

Policisto Kio okazis? Mi vidas ke iu knabino postkuras knabon.

Marko Tiu knabo prenis monon de mi. Li estas malbonulo.

Policisto Ni skribu en dokumento kio okazis. Diru al mi vian nomon?

Marko Sed la Malbonulo forrapidos kaj mi ne havos mian monon! Kuru post li.

(Ana revenas kun Malbonulo, kiun ŝi forte tenas je la mano.)

Malbonulo Lasu min. Mi ne volas paroli kun la policisto.

Ana Jen la malbonulo. Mi estis pli rapida ol li.

Policisto Ĉu tio estas via saketo?

Malbonulo Jes, jes, jes.

Ana kaj Marko Li diras malveron.

Marko En ĝi estas mono de miaj gepatroj kaj mia lerneja dokumento.

Policisto Malbonulo. Nun vi iros kun mi al la policejo.

M28 Domaća zadaća

Napravi rečenice pomoću računala. Stvorite 5 rečenica svakodnevno: prevedite ih i napišite ih ako su ispravne.

▼ Blok 29 (školski sati 57-58)

Ciljevi učenja

- ponoviti tablične riječi
- ponoviti gramatiku iz prethodnih lekcija
- vježbati govorenje u simulaciji stvarne situacije (skeč)

Potrebna nastavna sredstva

- Računalo za emitiranje zvuka

Pripreme

- Zvuk **3**
- Kopije **M27**
- Kopije **M29**
- Vježba **M30**
- Vježba **M31**
- Vježba **M32**
- Kopije **M33**

Plan učenja

20 min Podijelite dijalog **M29**.

Podijelite učenike u parove i zamolite ih da čitaju dijalog i prevedu ga. Zamolite jedan par da glasno čita dijalog i prevodi ga redak po redak. Pomažite im kod prevođenja, ako je potrebno. Zatim zamolite drugi par da glumi dijalog bez da ga ponovno prevodi. Ako ostane vremena, možete zamoliti i slijedeći par da glumi dijalog.

5 min Pauza za nejezičnu igru

10 min Razdijelite **M30**. Zamolite učenike da upotpune rečenice.

10 min Razdijelite **M31**. Zamolite učenike da prevedu rečenice.

10 min Pauza

25 min Zamolite učenike da ponovno vježbaju skeč **M27**. Kasnije grupe izvode skeč pred razredom.

5 min Pauza za nejezičnu igru

10 min Razdijelite **M32**. Zamolite učenike da upotpune rečenice.

5 min Pjevajte zajedno pjesmu **Dek botelobj**.

Zadajte domaću zadaću.

Maria Kiel vi sciis kie mi estas? Mi al neniuj diris kien mi iris.

Johano Kiam mi vidis ke vi ne estas hejme, mi demandis min, ĉu vi havas alian loĝejon.

Maria Kion vi diras?

Johano Mi scias ke vi ofte parolis pri iu loko kiu estas en parko. Estas nur unu tia loko en proksimo. Nia urba Parko. Tial mi iris tien.

Maria Bone vi faris. Sed ne estis mem komprenebla afero trovi ĉi tiun domon en la parko.

Johano Mi serĉis ĉie en la Parko. Mi marŝis sur iuj vojetoj kaj fotis fotojn por mia albumo. Jes mi marŝis longe, eble tri horojn kaj fine vidis vin.

Maria Mi ĝojas pro tio. Mi kuiras kafon kaj ni povos paroli pri ĉio. Kial vi volis vidi min?

Johano Mi ŝatas trinki kafon kun vi. Mi volis scii ĉu vi jam respondis en nia kurso al 1000 demandoj? Kaj mi venis diri al vi ke mi jam faris tion. Nun mi volas skribi al amiko en Brazilo por paroli kun li per skajpo.

Maria Tre bone. Mi ankoraŭ ne respondis al ĉiuj demandoj, sed mi rapidos por ankaŭ skribi al amikino, eble en Kanado.

M30 Vjeŝba

Utpotpuni reĉenicu.

En kiu lok _____ vi povas vid _____ mi _____ ?

Kia _____ aŭtoj portis grand _____ infanoj _____ inter du lokoj?

Malbel _____ domeg _____ star _____ en tiu strat _____ .

Li lern__ en lern _____ o kaj rigard _____ tra la pord _____ .

La instru _____ ino aŭskult _____ la bon _____ lernant

_____ .

M31 Vjeŝba

Prevedite na ŝvoj jezik.

Li ŝidiĝis sur la seĝo kaj tiam komenciĝis la filmo. Ĉu vi amikiĝis kun Petro kaj ĉu reboniĝis la situacio? Kial la manĝo malvarmiĝis? Mi aŭdis ke iuj geamikoj malsaniĝis. La aŭto rapidiĝis kaj ne plu estas videbla. Kiam ŝi endormiĝis, aŭdiĝis forta voĉo.

Kiam fermiĝis la pordo mi nenion plu vidis.

Miaj gepatroj geedziĝis antaŭ dudek jaroj.

M32 Vjeŝba

Upotpuni reĉenicu.

Sur i_____ strato, iras policisto. K_____ li tenas je la mano? Ĉu ĉ_____ knabo estas malbon_____o?

Ana nen_____ prenas aferojn de aliaj homoj. Ŝi postkuris t_____ malbonulon kaj _____ ricevis la sak_____on.

K_____ vivas grand_____uloj? K_____ grandaj ili estas? T_____ gelernantojn ni revidas la trian fojon. Tiam ni fine komprenis, k_____ la instruistino refoje diris la parolon. Nen_____ malbonulo ŝatas lerni en lern_____o.

M33 Domaća zadaća

Napravi rečenice pomoću računala. Stvorite 5 rečenica svakodnevno: prevedite ih i napišite ih ako su ispravne.

▼ Blok 30 (školski sati 59-60)

Ciljevi učenja

- ponoviti tablične riječi
- ponoviti gramatiku iz prethodnih lekcija

Potrebna nastavna sredstva

- računala za učenike (ili koristite alternativnu vježbu)

Pripreme

- Zvuk **4**
- Kopije **M34**
- Vježba **M35**
- Kopije **M36**

Plan učenja

40 min Podijelite dijalog **M34**.

Podijelite učenike u parove i zamolite ih da čitaju dijalog i prevedu ga. Zamolite jedan par da glasno čita dijalog i prevodi ga redak po redak. Pomažite im kod prevođenja, ako je potrebno. Zatim zamolite drugi par da glumi dijalog bez da ga ponovno prevodi. Ako ostane vremena, možete zamoliti i slijedeći par da glumi dijalog.

10 min Pauza

20 min Razdijelite **M35**. Zamolite učenike da upotpune rečenice.

5 min Pauza za nejezičnu igru

20 min Igrajte još jednu igru s tabličnim riječima. Podijelite učenike u dvije grupe. Svaka grupa treba napisati što je moguće dulju rečenicu sa što više tabličnih riječi, na primjer: **En kiu lernejo iuj lernantoj nenia bone lernas kaj iuj lernantinoj, kiujn ni ne ĉiam vidas, ŝatas kanti iujn malnovajn kantojn kaj saluti ĉiujn sur ĉi tiu strato....**

Grupe imaju tri minute da napišu rečenice nakon čega ih čitaju na glas, a druga grupa prevodi i broji koliko je ispravno upotrijebljenih tabličnih riječi u rečenici.

Zadajte domaću zadaću.

- Instruisto** Kie vi estis tiel longe? Mi sendis vin nur al proksima vendejo de libroj.
- Lernanto** Pardonu, instruistino. Mi vidis surstrate mian pli maljunan fratino, kiu iris al restoracio kaj diris ke ankaŭ mi iru kun ŝi.
- Instruisto** Kial vi iris kun ŝi, se vi sciis ke mi volas havi la libron el la vendejo kaj ke ankoraŭ estas lerneja tempo?
- Lernanto** La fratino havas naskiĝtagon kaj volis ke ankaŭ mi estu en la restoracio, kie manĝos miaj gepatroj kaj geamikoj de mia fratino.
- Instruisto** Ĉu via fratino ne scias ke estas tempo kiam vi devas lerni en la lernejo?
- Lernanto** Ŝi tion scias, sed ne povis trovi bonan tempon por ĉiuj. Mi tial iris kun ŝi.
- Instruisto** Kien vi metis la libron, kiun vi aĉetis por mi?
- Lernanto** Ĉi tie ĝi estas.

M35 Vjeŝba

Utpotpuni reĉenicu.

Kun ki _____ geamikoj Marko vidis ti _____ domojn? Ki _____ lecionojn vi lernis kaj kia _____ fotojn ili havis? Ĉu nen _____ vi trovis hejme? De k _____ revenis ti _____ homoj? Je ki _____ horo vi vizitos ti _____ malsanulojn? Ĉu ĉi _____ ĉambroj en ti _____ domo estas pura _____?

Per i _____ oni devas perlabori. Ĉiam homoj vivis en i _____ grupoj.

M36 Domaća zadaća

Napravi rečenice pomoću računala. Stvorite 5 rečenica svakodnevno: prevedite ih i napišite ih ako su ispravne.